

Region Syddanmark
Damhaven 12
7100 Vejle

att. Stephanie Lose (regionsrådsformand)
att. Tage Petersen (formand for udvalg for uddannelse og arbejdskraft)

Grindsted, den 10. oktober 2018

Vedr. kapacitetsstyring på stx/hf området

Den 24. september var alle formænd for de forpligtende samarbejder inviteret til et møde med formandskabet for regionens udvalg for uddannelse og arbejdskraft. På dette møde blev udkastet til en rapport om "De unges geografiske søgemønstre til de gymnasiale uddannelser i region Syddanmark" forelagt gruppen. Rapporten viser med al tydelighed, at der fra 2009 til i dag i 2018 er sket en del m.h.t. søgemønstre, således at nogle skolars optageområde er blevet mindre og andres større.

Grindsted Gymnasium & HF er nævnt flere gange som et eksempel på en skole, hvor et antal elever ikke søger det, der i rapporten kaldes "det nærmeste gymnasium", og det er tydeligt på kortene over optageområder, at Vejle har udvidet deres område mod vest. Der er således en stigende tendens til, at elever fra Billund kommune (som har Grindsted Gymnasium & HF som nærmeste gymnasium) søger til Vejle. Rapporten underbygger dette ved at dokumentere tal for Vejle gymnasierne, der viser, at de fra 2009-2018 er ekspanderet voldsomt.

Hvis denne "udsultning" fortsætter, er der grund til bekymring, hvis man stadig politisk ønsker et bredt geografisk forankret gymnasialt tilbud til alle unge, for hvis ikke der er en bred geografisk dækning af gymnasiale uddannelser, så er der nogle unge, der risikerer ikke at få en ungdomsuddannelse.

Med ændringen af reglerne for kapacitetsstyring i forbindelse med revideringen af LOV nr. 745 af 08/06/2018 gives der her mulighed for, at "undervisningsministeren [...] **efter indstilling fra et eller flere regionsråd [kan ...] fastlægge et kapacitetsloft for en eller flere institutioner [...]. (Kap. 3, §8, stk. 2) og dermed regulere elevkapaciteten for at sikre geografisk balance i dækning af uddannelser.**

Bestyrelsen for Grindsted Gymnasium & HF henstiller til regionsrådet at benytte sig af denne mulighed i forhold til Vejle området og fra centralt hold gribe ind, idet det ikke tjener helheden, hvis nogle skoler vokser, mens andre skoler på sigt kan forsvinde.

Danske Regioner præsenterede i efteråret 2017 udspillet "Fremtidens Ungdomsuddannelser: Færre unge og øget konkurrence". I den forbindelse blev der udtrykt et ønske om at få mulighed for kapacitetsstyring, så der kan tages hensyn til at sikre en decentral uddannelsesstruktur, set i lyset af de faldende ungdomsårgange og ønsket om at sikre uddannelse til alle uanset, hvor man bor i landet. Dette ønske håber vi, at regionsrådet for Region Syddanmark støtter op om, og indstiller til undervisningsministeren, at der skal laves en kapacitetsstyring i Vejle.

Venlig hilsen

Lars Wiebe
Bestyrelsesformand

Tørring den 30. oktober 2018

Region Midtjylland
Skottenborg 26
8800 Viborg

att. Anders Kühnau
att. Henning Tjørnelund

Region Syddanmark
Damhaven 12
7100 Vejle

att. Stephanie Lose
att. Tage Petersen

Vedr. kapacitetsstyring på stx-området

Bestyrelsen på Tørring Gymnasium er blevet bekendt med, at der den 24. september har været afholdt et møde, hvor alle formænd for de forpligtende samarbejder i Region Syddanmark har været inviteret til at mødes med formandsskabet for regionens udvalg for uddannelse og arbejdskraft. På dette møde er udkastet til en rapport om "De unges geografiske søgemønstre til de gymnasiale uddannelser i region Syddanmark" blevet forelagt gruppen. Rapporten viser meget tydeligt, at der i perioden fra 2009 til 2018 er sket en del m.h.t. søgemønstre, således at nogle skolers optageområde er blevet mindre og andres større. Rapporten viser bl.a., at gymnasierne i Vejle i perioden er ekspanderet voldsomt.

Rapportens grafik viser kun søgemønstre indenfor Region Syddanmark, men i det interaktive dashboard-værktøj, der er tilknyttet rapporten, kan man se, hvordan gymnasierne i Vejle i stigende grad henter elever fra områder i Region Midtjylland. Det er især Rosborg Gymnasium, der i stigende grad henter elever fra områder i Region Midtjylland, hvor Tørring Gymnasium er nærmeste gymnasium. Erfaringer fra arbejdet i fordelingsudvalgene viser tillige, at gymnasierne i Vejle i stigende grad tiltrækker elever fra områder i Region Syddanmark nordvest for Vejle – fx Jelling, Give og Thyregod, der hidtil har været Tørring Gymnasiums optagelsesområder.

Fortsætter denne tendens, er der grund til bekymring, hvis man stadig politisk ønsker et bredt geografisk forankret gymnasialt tilbud til alle unge, idet en manglende bred geografisk dækning af gymnasiale uddannelser betyder, at der er nogle unge, som risikerer ikke at få en ungdomsuddannelse. Set i lyset af de faldende ungdomsårgange og ønsket om at sikre uddannelse til alle uanset, hvor man bor i landet, er kapacitetsstyring en mulighed, der kan bringes i anvendelse med henblik på at sikre en decentral uddannelsesstruktur.

Med ændringen af reglerne for kapacitetsstyring i forbindelse med revideringen af LOV nr. 745 af 08/06/2018 gives der her mulighed for, at "undervisningsministeren [...] **efter indstilling fra et** eller flere

regionsråd [kan ...] fastlægge et kapacitetsloft for en eller flere institutioner [...]. (Kap. 3, §8, stk. 2) og dermed regulere elevkapaciteten for at sikre geografisk balance i dækning af uddannelser.

Bestyrelsen for Tørring Gymnasium henstiller til regionsrådene i Region Midtjylland og Region Syddanmark at benytte sig af denne mulighed i forhold til Vejleområdet og fra centralt hold gribe ind, idet det ikke tjener helheden, hvis nogle skoler vokser, mens andre skoler på sigt kan forsvinde. Bestyrelsen for Tørring Gymnasium ønsker således, at Region Midtjylland og Region Syddanmark indstiller til undervisningsministeren, at der foretages en begrænsning af kapaciteten for gymnasierne i Vejle.

Venlig hilsen

Finn Gatten
Bestyrelsesformand

Til

Region Syddanmark
Damhaven 12
7100 Vejle

Fredericia 30. november 2018

Det forpligtende Samarbejde, Trekantområdet (DfST) har på sit møde onsdag den 21. november 2018 drøftet de foreløbigt indmeldte optagelseskapaciteter fra de 8 uddannelsesinstitutioner (stx, hf) i Trekantområdet.

I drøftelserne blev inddraget henvendelserne til Region Syddanmark om kapacitetsbegrænsninger i Vejle-området. Anmodningerne er fremsendt af Tørring Gymnasium og Grindsted Gymnasium. Tørring Gymnasium har endvidere henvendt sig til Region Syddanmark og Region Midt med ønske om en overflytning til Det forpligtende Samarbejde og til Fordelingsudvalget i Trekantområdet.

Forud for drøftelserne havde regionens medarbejdere fremlagt fremskrivninger af ungdomsårgange og elevtal i Trekantområdet samt redegjort for analysen ”De unges geografiske søgemønstre til de gymnasiale uddannelser i Region Syddanmark”, herunder udfoldede analyser for Vejle-området.

Det forpligtende Samarbejde for Trekantområdet anerkender som udgangspunkt vigtigheden af, at der er gode uddannelsesstilbud til alle unge inden for en rimelig geografisk afstand.

Det er DfST's opfattelse, at hf-området ikke udgør et problem i relation til optagelseskapacitet. Hf-ansøgere har historisk vist sig meget vanskelige at flytte, og der er reelt ikke flyttet ansøgere de sidste 10 år. De enkelte uddannelsesinstitutioner optager alle rettidige kvalificerede ansøgere. 2 uddannelsesinstitutioner, Campus Vejle og Fredericia Gymnasium valgte efter drøftelserne at nedskrive deres kapacitet med hver 1 klasse.

På stx-området koncentrerede drøftelserne sig om Vejle-området/Tørring/Grindsted. Forskellige muligheder drøftedes – kapacitetsbegrænsninger, fusioner.. På baggrund af drøftelserne reducerede Rødkilde Gymnasium og Fredericia Gymnasium kapaciteten hver med 1 klasse på stx i forhold til det indmeldte.

DfST peger ikke på løsninger, men det er DfST's opfattelse, at evt. beslutninger om kapacitetsbegrænsninger må forudsætte et grundigt analysegrundlag for Vejle-området. Rosborg Gymnasium og Rødkilde Gymnasium stiller derfor deres ansøgerdata til rådighed for regionen for et sådant analysearbejde. Det er afgørende, at de involverede gymnasier inddrages i en evt. proces.

Kolding/Vejle området gav med de indmeldte optagelseskapaciteter ikke anledning til drøftelser.

DfST behandlede Tørring Gymnasiums henvendelse vedrørende en overflytning til Det forpligtende Samarbejde og fordelingsudvalget i Trekantområdet. Der var bred enighed om at arbejde videre med at indlemme Tørring Gymnasium i arbejdet i de 2 fora i Trekantområdet. Det forudsættes, at en overflytning kan ske, uden at det medfører øget bureaukratisering, som følge af Tørring Gymnasiums placering i Region Midt.

DfST har ikke forholdt sig til, at fordelingsudvalget for Tørring/Horsens dermed på sigt reduceres til at omfatte et enkelt stx-udbud på det nye "Horsens Gymnasium"

På vegne af Det forpligtende samarbejde for Trekantområdet

Rektor Poul Erik Madsen

Formand

Region Syddanmark
Damhaven 12
7100 Vejle
Att. Stephanie Lose, regionrådsformand
Att. Tage Petersen, formand for Udvalget for Uddannelse og Arbejdskraft

Vejle, den 28. november 2018

Vedr. henvendelser fra Grindsted Gymnasium og Tørring Gymnasium om kapacitetsbegrænsning på Rosborg Gymnasium & HF

Vi er i forbindelse med mødet i det forpligtende samarbejde i trekantområdet afholdt 21. november 2018 på Fredericia Gymnasium & HF blevet bekendt med, at såvel Grindsted Gymnasium & HF som Tørring Gymnasium har henvendt sig til Region Syddanmark med ønske om en kapacitetsstyring/kapacitetsbegrænsning af Rosborg Gymnasium & HF.

Vi mener, at det er helt essentielt, at vi i forbindelse med denne problemstilling fastholder fokus på dem, som det hele handler om – nemlig de unge. Vi mener, at det er vigtigt, at vi som samfund ikke forhindrer unge i at uddanne sig, hvor de ønsker. *De unge er individer med hver deres drømme om fremtiden.* På Rosborg Gymnasium & HF mener vi, at *det frie skolevalg* skal fastholdes, og at man skal *respekttere de unges uddannelsesønsker*. Vi lever i en *globaliseret verden med stor mobilitet* - og den dagsorden spiller de unge ind i. Mange unge orienterer sig mod de større gymnasier med *mange valgmuligheder* - både i undervisningen, ved fællesarrangementer for hele skolen og efter skoletid. På Rosborg har vi et bredt udbud af studieretninger og valgfag inkl. supersprog, musik og naturvidenskab. Hos os får alle elever opfyldt deres første ønske om studieretning, hvor man på andre gymnasier må helt ud i tredje prioritet for nogle elever. Vi har fokus på det 21. århundredes kompetencer og ny teknologi og er projektholdere i Region Syddanmarks projekt: "Passion for at skabe med ny teknologi", hvor vi inddrager maker-teknologi og design-tænkning i undervisningen. Vi har fået opbygget en helt unik skolekultur med et rigt fritidsliv uden hierarki mellem årgangene. Alle elever uanset social, etnisk eller akademisk baggrund føler sig hjemme og har lyst til at tage del i det faglige og sociale liv – også uden for den almindelige undervisning.

Det er vigtigt for os at pointere, at Rosborg Gymnasium & HF ikke gør noget aktivt for at få unge fra Grindsted og Tørring til at vælge Rosborg frem for andre lokale gymnasier - de unge orienterer sig selv og stemmer med fødderne. Vi mener derfor, at det er helt forfejlet, når vi på Rosborg bruges som eksempel på, hvorfor unge fravælger andre gymnasier. Det må være op til hvert enkelt gymnasium at skabe en skole, som de unge har lyst til at søge.

Der er et politisk ønske om, at “alle unge skal have adgang til en ungdomsuddannelse inden for en rimelig transporttid - uanset hvor de bor”. Vi er enige i denne overordnede dagsorden, men mener ikke, at kapacitetsbegrænsning af Rosborg er løsningen. Gymnasierne er til for de unges skyld – ikke omvendt.

I stedet for at kapacitetsbegrænse gymnasierne i Vejle bør man fra politisk hold se på taxameter-systemet. En bæredygtig løsning for de små gymnasier med vigende demografi kunne også være at udvide uddannelsesporteføljen, så man fx samler alle uddannelser i Grindsted på én institution - en løsning, man har gode erfaringer med i Lemvig og Struer. En anden mulighed er at sikre en bedre økonomi for de mindre gymnasier gennem en sammenlægning/fusion med en større institution. Undervisningsministeriet nedsætter i nærmeste fremtid et ekspertudvalg, der skal se på forskellige modeller for fordeling af elever. Vi anbefaler, at Region Syddanmark afventer resultatet af eksperternes arbejde, inden man evt. griber til politisk indgriben på området.

I øvrigt er det værd at bemærke, at de kommende gymnasieelever ved en fordeling væk fra Rosborg kun i meget ringe grad vil blive sendt tilbage til Grindsted og Tørring, da en stor del af ansøgerne som anden og tredje prioritet har andre uddannelser i Vejle (Rødkilde, Campus Vejle og HTX Vejle).

Med venlig hilsen

Thyge Havgaard Bjerring, bestyrelsesformand

Hanne Hautop, rektor

Rosborg Gymnasium & HF
Vestre Engvej 61
7100 Vejle

Dato: 04-12 2018

Region Syddanmark
Damhaven 12
7100 Vejle
Att. Tage Petersen

Vedr. kapacitetsstyring på stx/hf området

Foranlediget af drøftelser med regionen og diverse avisskriverier om kapaciteten for stx/hf-området vil Rødkilde gymnasium gerne hermed tilkendegive, at vi er opmærksom på og har forståelse for de udfordringer, der i forbindelse med den generelle nedgang, der kan iagttages til søgningen til de almene gymnasiale uddannelser rammer og som i særlig grad rammer nogle gymnasier.

Vi har derfor også forståelse for ønsket om en vis kapacitetsstyring på området og vi er også indstillet på at Rødkilde f.eks. reducerer den nuværende kapacitet fra 36 til f.eks. 33 klasser, men samtidig vil vi gerne gøre opmærksom på, at vi ikke helt kan genkende de meldinger om, at vi som Vejle-gymnasium skulle have øget kapaciteten eksplosivt. Rødkilde havde i skoleåret 2008/2009 en kapacitet på 32 klasser og status i dag er, at vi har i alt 30 klasser (11 1.g-klasser og 9 2.g-klasser og 10 3.g-klasser).

Det er også værd at nævne, at Rødkilde Gymnasium generelt sammenlignet med andre kun har haft en lignende eller mindre vækst end andre gymnasier.

Endvidere vil vi gøre opmærksom på, at vi kun i begrænset omfang rekrutterer elever fra Tørring eller Grindsted Gymnasium. Og endelig vil vi også gøre opmærksom på, at flere af de elever, som søger optagelse på Rødkilde Gymnasium som 2. – og 3. prioritet har ungdomsuddannelser i Vejle. Ofte er det Rosborg som nævnes som 2. prioritet og efterfølgende HTX i Vejle. I den sammenhæng skal man være opmærksom på, at hverken HTX eller Campus Vejle er med i fordelingen.

Der er således behov for at være opmærksom på at situationen er mere nuanceret end som som sådan og at det også er ganske komplekst at gå ind.

Vi har som nævnt en forståelse for situationen og går derfor gerne ind i en konstruktiv drøftelse af sagen, før der træffes evt. beslutninger om fastlæggelsen af den fremtidige kapacitet.

Med venlig hilsen

Erik Knudsen
Formand